

**Brunna förskola
Ekerö kommun**

**Fathia Maassoumi
Helena Aldén
Gertrud Eklund**
Vecka 7-8 2015

**Sollentuna kommun
Upplands Väsby kommun
Danderyds kommun**

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
<i>Fakta om enheten</i>	4
<i>Statistik</i>	4
<i>Organisation /Ledning</i>	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	5
<i>Sammanfattande slutsats</i>	5
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	6
MÅLOMRÅDEN	7
<i>Normer och värden</i>	7
<i>Utveckling och lärande</i>	9
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	13
<i>Förskolechefens ansvar</i>	15
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	17
Vi har ingen observation att jämföra med.	17
REFERENSER	17

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en förskola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Ansvar och inflytande för barn
- Förskolechefens ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer förskolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med personal och skolledning samt samtal med barn
- Förskolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Brunna förskola
Är verksamheten kommunal eller fristående? (Koncern)	Kommunal
Avdelningar	3
Tillagningskök eller catering	Tillagningskök
Har förskolan någon profilering?	Reggio Emilia inspiration
Typ av demografiskt upptagningsområde	Hyresrätter/bostadsrätter/småhus/villor

Statistik

Antal barn:	59
Antal pedagogisk personal (heltidstjänster/årsarbetare)	10,75
Antal barn/årsarbetare	5,5
Antal personal med förskollärexamen (åa)	3
Förskolechef (åa)	33 %
Övrig ledning (åa)	20 % biträdande förskolechef, samordnare 10%

Organisation /Ledning

Ledningsgrupp, pedagoggrupp	Förskolechef, biträdande förskolechef, förskolesamordnare, arbetslagsansvariga
Arbetslag eller liknande kring vilka barngrupper personalen är organiserad.	Tre arbetslag, Tre avdelningar: Snigeln, Ekorren, Igelkotten

OBSERVATIONENS METOD

Innan observationen läser vi igenom dokument hämtade från förskolans hemsida samt dokument vi fått skickade till oss.

Vi observerar förskolan den 16-17 januari genom att:

- Intervjua förskolechefen
- Besöka alla avdelningar flera gånger
- Delta vid 6 måltider
- Intervjua pedagoger
- Ha kortare samtal med pedagoger
- Observera samlingar
- Observera uteverksamhet vid flera tillfällen
- Observera planerade aktiviteter med barnen
- Observera aktiviteter med en grupp barn i skogen

Övrig tid reflekterar, diskuterar och skriver vi rapporten.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Brunna förskolas verksamhet håller en jämn kvalitet i samtliga observerade målområden. Pedagogernas mycket goda förhållningssätt präglar verksamheten och barnen bemöts utifrån sina behov och förutsättningar på ett engagerat och respektfullt sätt. Även barnen visar respekt och hjälper gärna varandra. Det råder ett mycket lugnt och harmoniskt arbetsklimat.

Förskolan har en väl strukturerad verksamhet med aktiviteter som utgår ifrån läroplanens mål och ger barnen stor möjlighet att utveckla sina förmågor. Vi ser att hela förskolan genomsyras av ämnesintegrerat arbetsätt där barnen ges goda förutsättningar att lära sig samarbeta. De stimulerande miljöerna är anpassade efter barnens behov.

Förskolan tar till vara barnens tankar, intressen och åsikter samt möjligheter att påverka verksamhetens miljöer. Barnen ges stort inflytande i projektarbeten. Barnens ansvar för lärandet i vardagssituationer behöver utvecklas. Även formella forum för demokratiska processer kan utvecklas. Föräldrarna ges goda möjligheter att få insyn i verksamheten.

Förskolechefen visar stort engagemang för hela förskolans utveckling och har en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet. Förskolechefens val att låta alla medarbetare gå matematiklyftet¹ är föredömligt och kompetensutveckling sker både kollegialt som kommunalt. Förskolan tar emot Vfu-studenter², vilket bidrar till utveckling för hela förskolan.

¹ Kollegialt lärande kring matematikdidaktik med hjälp av handledning.

² Studenter i verksamhetsförlagd utbildning, praktik

Starka sidor

Förhållningssätt och arbetsklimat

Normer och värden sid 7-8

Utveckling och lärande genom
ämnesintegrerade arbetsätt och i projekt

Utveckling och lärande 9-11

Barnens inflytande över verksamhetens
innehåll och i projekt

Ansvar och inflytande sid 13

Förbättringsområden

Utveckla barnens ansvar i vardagssituationer

Ansvar och inflytande sid 13

Utveckla formella forum
för demokratiska processer

Ansvar och inflytande sid 14

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Vid intervjuer får vi höra att värdegrundsarbetet utgår från förskolans likabehandlingsplan. Pedagogerna reflekterar kontinuerligt över verksamheten kopplat till deras barn-och kunskapssyn samt värdeorden Glädje, Trygghet, Lärande och Välkommandet. Förskolan använder också olika verktyg för att göra kartläggningar av nuläget. Det kan vara Flugan³ och Huset⁴ samt kompletterande frågeställningar till likabehandlingsplanen. Pedagoger säger att arbetet med likabehandlingsplanen ska genomsyra all verksamhet och gå som en röd tråd genom arbetet med Grön flagg, verksamhetsplanen, projekt och övergripande målen. På alla typer av möten ska pedagogerna reflektera kring hur värdegrundsarbetet fortskrider.

I värdegrundsarbetet med barnen använder pedagogerna ibland av Kompiskort. Det är stora kort med tips och idéer med olika teman kring värdegrunden. I materialet ingår även böcker. Pedagogerna säger att de inte vill känna sig låsta av att använda något speciellt material. Om det hänt något speciellt i barngruppen kan pedagogerna göra små rollspel för att visa på olika situationer och sedan diskutera vidare med barnen kring vad de såg och uppfattade. En pedagog berättar att pedagogerna spelar upp Case för varandra på personalmötena för att sedan diskutera vidare över deras gemensamma värdegrund. Vi ser en känsloramsa på en vägg i det rum där de ofta har sina samlingar. Den handlar om känslan arg.

Vi hör att barnen pratar trevligt och hänsynsfullt med varandra. Vi ser ett exempel på konfliktlösning. Några barn konstruerar med lego. Ett barn råkar stöta till en kamrat som blir ledsen. Det tröstar och förklarar att det inte är med flit. Barnen löser konflikten själva. Vi ser många exempel som detta och att barnen ofta hjälper varandra. Under samlingar och aktiviteter ser hur pedagoger arbetar aktivt med barnens sätt att bemöta varandra och visar på turtagning.

En pedagog berättar i en intervju att de möter barnen inte kön. I mötena med barnen säger hon att de inte ska gör någon skillnad om det är en pojke eller en flicka, utan mer utifrån barnens behov. Hon säger vidare att alla barn ska ha tillgång till och erbjudas allt. På alla avdelningar ser vi att pojkar och flickor leker likvärdigt med varandra i byggrum, hemvrår och i lekar ute på gården.

Förhållningssätt mellan barn och personal

På morgonen ser vi att pedagogerna tar emot samtliga barn och föräldrar på ett respektfullt sätt. Vi ser att pedagogernas respektfulla, lugna och vänliga förhållningssätt smittar även av sig på barnen som visar hänsyn till varandra och pratar med låga röster. Barnen frågar ofta om

³ Mall för observation av aktiviteter

⁴ Mall för observation av miljöer

deras kamrater vill ha hjälp. Det kan vara att knäppa förkläden, hänga upp saker eller göra rent efter sig.

Vid flera tillfällen ser vi barnen arbetar tillsammans och turas om. Vi hör ett barn som säger, ”Jag vill också ha gula färgen, men jag kan vänta till du är klar.”

Pedagogerna sitter ofta på huk när de samtalar med barnen. De lyssnar med stor uppmärksamhet på vad barnen säger och uttrycker och barnen ges tid att tänka. Pedagogerna kommer sedan med reflekterande frågor och kommentarer. En pedagog berättar att de tycker att det är viktigt att vara nära barnen. Vi ser flera exempel på att pedagoger verkligen lyssnar på barnen och med intresse och ställer stimulerade och utmanade följdfrågor, ”Hur tänker du då? Kan du berätta? Hur skulle du vilja göra? Om du gör så här vad tror du händer då? ”

I samlingarna är samtalstonen låg och pedagogerna sitter i barnens nivå. Pedagogerna talar med barnen inte till dem. Alla barn kommer till tals och vi ser att barnen lyssnar på varandra.

Arbetsklimat för barn

Det råder ett positivt och lugnt klimat på alla avdelningar. Vi ser att miljön är utformad för att skapa arbetsro. Pedagoger berättar att de hela tiden vill arbeta för att skapa olika stimulerande miljöer eller mötesplatser. Dessa små rum i rummen är avsedda att användas för ett fåtal barn åt gången där de då ska få större chans att utbyta sina tankar och idéer. Pedagogerna delar ibland in barnen medvetet för att de ska lära känna fler kamrater på djupet, ”vidga syna vyer”, som en pedagog uttrycker det. Det pågår stimulerande aktiviteter överallt. Vi ser vi ofta att cirka två till fyra barn leker, arbetar eller utforskar tillsammans i de olika miljöerna och arbetar på ett rofyllt sätt.

När de yngsta barnen kommer in efter en utevistelse, kommer några barn i taget in. Inne på avdelningen hittar de direkt saker de kan leka och arbeta med. Efter ett tag är alla barn inne och sysselsatta. Det råder ett lugn.

De äldre barnen visar medvetenhet om att inte störa varandra. Vi hör ett barn som säger vänligt att hon vill jobba i lugn och ro.

Bedömning i text

Förskolans värdegrundsarbete, speciellt i arbetet med förståelsen för allas lika värde är i hög grad förankrad bland pedagogerna.

Pedagogernas mycket goda förhållningssätt präglar verksamheten och barnen bemöts utifrån sina behov och förutsättningar på ett engagerat och respektfullt sätt.

Hela verksamheten präglas av det påfallande lugna arbetsklimatet och goda arbetsron i de olika lärmiljöerna.

Bedömning enligt skala⁵

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur enheten arbetar för att varje barn ska utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga utifrån detta målområde i läroplanen

Möten för lärande är ett av förskolans mål. Vi ser att dessa möten sker genom att pedagogerna skapar miljöer, små rum i rummet, som lockar till nyfikenhet och reflektion och därmed lärande. Pedagoger och barn arbetar ofta ämnesintegrerat i vardagen och i olika projekt. Pedagogerna för ofta reflekterande samtal och är medforskande.

Språkträning sker på många olika sätt, de yngsta genom Babblarna⁶, sagoläsning, rim, ramsor och sånger. De äldsta barnen har haft ett berättarprojekt. Vi ser att barnen har fått göra figurer genom skapande på olika sätt och berätta sagor om dessa. Sedan har de gjort egna böcker i Book Creator⁷ på lärplattan⁸.

Vi ser och hör att barnen uppmuntras att berätta och förklara. Ibland tar pedagogerna hjälp av Dino, en liten dinosaurie som inte vet någonting av nutiden. Barnen får till exempel försöka förklara för Dino vad snö är. Det räcker då inte att bara säga att det är vitt utan de måste verkligen tänka till hur de ska förklara. Vi märker att barnen ofta ställer frågor och reflekterar under dagens aktiviteter. Ett exempel är när barnen börjar visa sina lösa tänder, tomheten efter tappade tänder och nya. Det blir intensiva diskussioner med barnen kring hur man bäst ska få loss de lösa tänderna. Pedagogen uppmärksammar förslagen och uppmuntrar barnen att lyssna på en av kamraternas teori. Ett barn frågar vad en teori är. Pedagogen förklarar tydligt genom att använda en synonym och ser till att barnen får prova sina idéer. Dock lossnar det inga tänder men en del blir säkert lite lösare.

Vi ser att barnen använder sig av spel som uppmuntrar till att uttrycka sig verbalt. Några barn spelar ett kortspel som heter Finns i sjön. Istället för att fråga efter en speciell figur på korten får de ställa frågor om hur figuren de vill ha ser ut. Till exempel, ”Har du en med tre ögon?” ”Menar du en som har tre ögon och horn?”

1.0 ⁵ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

⁶ Ett material för språkutveckling

⁷ Creator är en applikation där man kan skapa enkla kreativa böcker där man kombinerar bild, film, text och ljud.

⁸ En surfplatta, en portabel pekdator (Ipad)

Alla pedagoger går matematiklyftet vilket genomsyrar stora delar av verksamheten. Vi ser mycket matematiskt material på en del avdelningar. Bland annat finns det sorteringsmaterial och material för att skapa mönster på olika sätt. Vid ett bord sitter några barn och gör mönster med lego. Vid ett annat bord sitter några barn och sorterar knappar, snäckor och stenar.

De yngsta barnen har arbetat med mönster som känns. Vi ser en tavla med 12 tygbitar som ser och känns olika på grund av dess material. Bakom varje tygbit finns det djur eller en sak. Vi ser även stora känseltavlor med bland annat wellpapp, äggkartonger och bubbelplast. En pedagog berättar att barnen även fått prova att gå på dem och känna mönstret med fötterna.

Vid ett tillfälle sitter två av de yngre barnen och sorterar små nallar i olika storlek och färg. En pedagog sitter med och bekräftar och ställer frågor som utmanar barnen. En avdelning arbetar med ett projekt om stor och liten. Det sker bland annat i form av en slags skattjakt där barnen får leta efter stora och små saker, såväl inne som ute. Vi följer med en grupp till skogen där barnen får i uppdrag att leta efter något stort och något litet. Vid ett annat tillfälle ser vi barnen rita stor, liten, kort och lång. Pedagogerna använder två leksaksekorrar som heter Rutig och Randig. Barnen får turas om att ta hem dessa ekorrar över helgen. Just nu har de i uppdrag de hitta något stort och litet hemma. När de kommer tillbaka efter helgen får de visa och berätta samt tillsammans med pedagogerna dokumentera i Book Creator.

Två avdelningar använder mycket återvinningsmaterial för skapande. En pedagog berättar att de varierar materialet, vilket gör att barnen blir nyfikna och kreativa för olika skapande uttryck.

De äldre barnen har byggt en kvadratmeter stor kub. De har satt ihop regler och klätt den med tyg. Barnen använder kuben till att utforska skuggor och ljus. De experimenterar hur det ser ut inne i kuben när de tänder en ficklampa och vad som händer när man lyser med en lampa utifrån. Några barn ritar på genomskinlig plast som de sen sätter framför en lampa så det blir skuggor på tyget. Ett barn ber pedagogen hålla plasten framför lampan medan han går in i kuben. Pedagoger flyttar plasten framåt och bakåt. ”Nu är den liten och nu är den stor”, säger barnet när skuggan förflyttar sig.

På avdelningen för de yngsta barnen ser vi exempel på samarbete. De allra yngsta och de äldre får måla tillsammans på stora papper. Ett litet barn målar på sina händer och tittar sedan nyfiket på de äldre som sitter bredvid och målar på pappret. Efter en stund tar barnet efter och målar också på pappret. Pedagoger berättar att hon försöker sätta ihop grupper med barn som både är lika och olika, så de både kan känna samhörighet och lära sig av varandra.

Det finns mycket olika material för konstruktion och teknik. Några av de äldsta barnen bygger bensinstationer och skepp av lego, några bygger Beyblades⁹-snurror av materialet Plusplus¹⁰. I ett rum finns massor med olika konstruktionsmaterial, som träbitar i olika former, dörrknoppar, trähjul med mera som stimulerar barnen att bygga banor och olika världar

⁹ Beyblade är en leksakssnurra. Beyblade är även en lek där två eller flera Beyblade-spelare använder sina Beyblade-snurror för att krocka och haka i varandra för att försöka stoppa varandra. Den snurra som sist slutar snurra har vunnit

¹⁰ Plusplus är roliga och innovativa byggdelar formade som plus som går att bygga både i 2D och 3D

I ett projekt gör barnen skattkistor. Först har de fått Googla om skattkistor och sedan fått tänka ut vilket material de vill använda hur de ska se ut och göra ritningar. Vi ser att det pågår arbeten med att konstruera skattkistor i lera, trä eller hönsnät. Barnen beskriver vad de behöver tänka på. Det kan vara att de måste ha två långa och två korta sidor samt välvda lock.

Pedagogerna berättar att de sjunger och dansar mycket på förskolan. Vi är med när de yngsta barnen har Mini-Röris¹¹. På en annan avdelning har de ett discorum, med discokula för att barnen tycker om att dansa. Vi ser ett exempel på samarbete i dans och musik. Barnen påbörjar själva en samling med att klappa händerna och sedan håller de i händerna för att dansa till musiken.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Pedagogerna använder lärplattor för att dokumentera vad barnen gör, med film och foto. På ett par avdelningar arbetar och dokumenterar barnen tillsammans med pedagoger. Med hjälp av applikation Bookcreator göra egna böcker och andra typer av dokumentationer. På alla avdelningarna får barnen ofta Googla för att ta reda på olika saker. Alla avdelningar har ljusbord centralt placerade som barnen ofta leker och utforskar vid.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

Vi ser att förskolan har en handlingsplan för barn i behov av särskilt stöd. Åtgärder sker i samråd med föräldrar. Pedagoger kan få handledning av Ekerö kommuns resursteam. Föräldrar får även rådet att vända sig till BVC med sina frågor. En pedagog berättar att de ofta delar in barnen i mindre grupper, vilket gynnar alla barn men speciellt barn som behöver särskilt stöd. Vid behov anställs resurspersoner.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

Förskolan har inte så många barn med annat modersmål än svenska. I de fall där ett barn kan tala ett annat språk uppmärksammas det genom att de brukar räkna och sjunga sånger på de olika språken som barnen kan. Vid en samling räknar de tjugo barnen i ringen på svenska, finska och engelska. Vi får veta att förskolan även lägger fokus på traditioner, språk och kultur.

Dokumentation av barns lärande

På alla avdelningar finns pågående projekt presenterade i form av text, foton och barnens alster som visar vad barnen har gjort och tänkt. Vi ser dem på väggar, i projektböcker och i barnens pärmar. En pedagog berättar att de kallar barnens pärmar för projektpärmar. I dem sätter de in sammanställningar av projekten för att alla barn ska få se sammanhanget. Alla pedagoger arbetar med pedagogisk dokumentation genom att de reflekterar och diskuterar kring dokumentation på avdelningarnas reflektionstid tillsammans med pedagogistan¹². Pedagogerna reflekterar även tillsammans med barnen. Vi ser exempel på dokumenterade läroprocesser och även reflektionsstunder mellan barnen och pedagoger hos de äldre barnen.

¹¹ Mini-Röris är Friskis&Svettis- jympa för barn mellan 3 och 10 år

¹² Verksamhetsutvecklare, mentor som handleder andra pedagoger

Miljön som stöd för lärandet

Förskolans tre åldersindelade avdelningar har material som är tillgängligt och anpassat till barnens ålder. Vi ser att barnen lätt kan röra sig mellan de olika rummen och själv välja vad de vill leka eller arbeta med. Det finns miljöer för olika behov. Barnen kan välja om de vill sitta för sig själva eller om de vill arbeta i större grupp.

Alla avdelningar har rikt med material för fantasilekar, rollekar, konstruktion och skapande med mera. Pedagogerna berättar att de observerar och frågar vad barnen vill använda de olika rummen till och därmed skapa rum som är viktiga för barnen. En pedagog från avdelningen med de äldsta barnen berättar att skapande är det som är det centrala i deras kunskapssyn och det som barnen tycker mest om just nu. Därför har skapande en central plats på avdelningen.

Utemiljön erbjuder varierad verksamhet. Mitt på gården finns en kulle där barnen åker kana för glatta livet tack vare att den nu är snöbeklädd. De har hinderbanor, gungor och räck i olika höjder. Vi ser bokstäver och siffror målade på staket och en aktivitetstavla med hakar, haspar och olika lysknappar. Under våra dagar pågår aktiviteter som att måla på stora snöklumpar. Några barn hackar upp sjök av tjock is som bildats på trätrallen. Efter idogt arbete lägger de upp mängder av bitar på ett stort bord och studerar dem på nära håll. Någon bit har ett infruset löv andra har stenar. Vi ett tillfälle ställer en pedagog ut en Cd-spelare och barnen dansar för glatta livet till musik de känner igen. Vi ser även en grillplats.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Förskolan har förskollärare som handleder lärarstudenter vilket gör att de får kontakt med senaste utbildningen samt den forskning som bedrivs. På sommaren tar de emot ungdomar som sommarjobbar Under våra dagar har förskolan en Prao-elev som på ett aktivt sätt deltar i verksamhetens alla delar.

Bedömning i text

Förskolan har en väl strukturerad verksamhet som innehåller aktiviteter som utgår ifrån läroplanens mål och ger barnen stor möjlighet att utveckla sina förmågor. Vi ser att hela förskolan genomsyras av ämnesintegrerat arbetssätt.

Vi ser att skapande och kreativa arbetssätt förekommer i hög grad och även att olika arbetssätt och metoder används. Vi ser också att pedagogerna skapar goda möjligheter för barn att samarbeta.

Förskolan använder modern teknik på olika kreativa sätt.

Verksamheten anpassas för barn i behov av särskilt stöd och det finns väl fungerande strategier och metoder som förskolan använder sig av.

Dokumentationen av barns lärande är tydlig genom deras sätt att arbeta med pedagogisk dokumentation som är uppsatt på avdelningarna samt i barnens projektpärmar.

Lärandemiljön på förskolan är i hög grad stimulerande, utmanade och mångsidig.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning sker i hög grad.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Barns ansvar för det egna lärandet och inflytande över verksamheten

Pedagogerna berättar att inflytande är viktigt, men inom tydliga ramar. Ett barn frågar om hon tillhör den grupp som ska gå ut. Pedagogen svarar att barnet kan få jobba klart med det hon håller på med så hon inte glömmer och kan gå ut senare.

Vi ser att barnen ges möjligheter att ha inflytande över sin dag. Det finns fasta aktiviteter under veckan, till exempel, Mini-röris och skogsutflykter. Barnens åsikter tas till vara vid projektarbete och även utformning av miljön. Pedagoger berättar att de utvecklar rum på avdelningarna ofta utifrån barnens förslag och intressen. Ett exempel är när barnen hade önskat flytta bygghörnan till skapande rummet, vilket de gjorde, eftersom barnen hade visat stort intresse för konstruktion och behövde stort utrymme för att bygga och konstruera.

Ett annat exempel på inflytande ser vi när ett barn äter äpple och upptäcker att kärnhuset ser ut som ett av de inplastade löven som ligger på ljudbordet. Pedagogen tar tillvara på hennes upptäckt och gör en papperskopia på äpplet och lövet där man ser att kärnhuset ser exakt ut som lövet. Sen ritar barnet av kärnhuset på ett papper samtidigt som hon fortsätter äta sitt äpple.

Vi ser många exempel på att barnen ges inflytande och chans att ta ansvar för sitt lärande men inte i vardagssituationer som vid måltiderna. Alla barn på de yngsta barnens avdelning använder haklapp och dricker ur pipmugg oavsett ålder och förmåga. En del barn får ta mat själva och en del barn dukar av och skrapar sina tallrikar. Vid måltiderna väljer nästan alla barn platser vid borden. Pedagogerna har bestämda platser. Vi ser inte att barnen är så involverade eller har ansvarsuppgifter vid måltiderna, tex dukning. Vuxna har det ansvaret och ibland få barn som vill hjälpa till.

Vid andra vardagssituationer som på- och avklädning ser vi att de yngre barnen inte ges så stora möjligheter att träna. De äldre barnen är självständiga. De klär på och av själva. De städar efter sig innan de byter aktiviteter.

Demokratiska arbetsformer

Vi ser inga formella forum för att utveckla demokratiska processer. En pedagog berättar att demokratiarbete finns hela tiden i deras sätt att arbeta. Barnen får bland annat vara med att fatta beslut i projekts innehåll och att barnen turas om i olika vardagssituationer. Vi ser att barnen är med och bestämmer men vi ser inga tillfällen då tydlig turtagning används eller att barnen tränas i demokratiska processer som till exempel röstningsförfarande. Däremot berättar pedagoger att man använder röstning i många olika situationer, som till exempel att gå till parken eller bestämma aktiviteter. På en avdelning ser vi en korg som innehåller små stenar med barnens namn som används vid turtagning. Varje vecka får två barn i taget turas om att ta hem ekorrarna Rutig och Randig.

Samverkan med föräldrar

Samverkan med föräldrar sker dagligen vid lämning och hämtning. Förskolan ska börja använda Förskoleappen¹³ där föräldrarna kommer få tillgång till information och pedagogiska dokumentationer. Förskolchefen och alla avdelningar skriver månadsbrev där det pedagogiska arbetet beskrivs mer på djupet. Utvecklingssamtal med föräldrarna sker en gång per termin där de har ett gemensamt underlag för samtalet. Inför skolstarten är även barnen med. De har föräldramöte 1-2 gånger per termin. Först har de en gemensam information för att sedan fortsätta avdelningsvis. Föräldrarådet träffas två gånger per år. På hösten har det ett gemensamt möte med Förskolechefens två andra förskolor, Gröna Lunds förskola och Stamvägens förskola. Efter vårens kundenkät brukar de ha ett möte där de diskuterar resultatet och framtida utveckling. I hemuppdraget med Dino och ekorrarna Randig och Rutig sker samverkan mellan förskola och hem på ett lustfyllt och engagerat sätt.

Bedömning i text

Barns tankar, intressen och åsikter, samt möjlighet att påverka verksamhetens miljö och innehåll tas till vara i hög grad.

Barn har mycket stort inflytande i projekt aktiviteter. Vi bedömer att det saknas formella forum för demokratiska processer.

Vi bedömer att barnens ansvar över sitt lärande vid måltider och de yngstas på- och avklädning behöver utvecklas.

Föräldrarna ges goda möjligheter att få insyn i verksamheten. Arbetssättet med ekorrarna där hem och förskola samarbetar är föredömligt.

¹³ Ett verktyg som förenklar pedagogisk dokumentation och kommunikation

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

Vi startar vår observation genom att intervjua förskolechefen. Hon berättar att hon vill vara en chef som med tydlighet leder och driver utvecklingsarbetet på ett hälsofrämjande sätt, där medarbetarna känner delaktighet, ansvar och meningsfullhet. Tydligheten handlar om att sätta upp överskådliga mål, göra alla delaktiga efter intresse och förmåga, samt arbeta processinriktat efter de utvecklingsområden som varje arbetslag kommer fram till i sitt systematiska kvalitetsarbete. I utvecklingsarbetet använder hon sig också av olika arbetssätt såsom FIRO¹⁴, World Cafe¹⁵, feedback, reflekterande samtal och andra metoder för utvecklande diskussioner och utveckling i grupp. När vi frågar pedagogerna så säger de att de ser förskolechefen som den pedagogiska ledaren. De poängterar förskolechefens kompetens, engagemang, närvaro och tydlighet. Pedagogerna uppskattar veckomailen som de får med information om praktiska frågor. De kan på så sätt ägna sina möten åt de pedagogiska frågorna..

Förskolechefen har koncentrerat mötestiderna till en dag i veckan. På förmiddagen har de olika arbetslagen en timmes möte och på eftermiddagen har de olika nätverksträffar där oftast en pedagog från varje avdelning ingår. Varannan vecka är det husmöte. När vi kommer till förskolan ser vi en skylt som påminner om att förskolan stänger klockan 16. Vi hör att förskolechefens tre förskolor har ett gemensamt möte om hur pedagoger ger varandra feedback i arbetslagen. När vi pratar med pedagoger dagen efter säger de att det var en givande eftermiddag.

Förskolechefen berättar att verksamheten utgår från läroplanen, verksamhetsplanen och likabehandlingsplanen. De har formulerat tre huvudmål för läsåret. De är hur de ska arbeta mot målen i läroplanen, utvärdering och uppföljning samt utveckla pedagogiska dokumentationer. Vi uppfattar att det är områden som kan utvecklas. De har även tre övergripande mål som är, Hållbar utveckling, Möten för lärande och Matematiklyftet.

¹⁴ Fundamental Interpersonal Relations Orientation, En teori med tre faser: Tillhörande fasen, Kontrollfasen och Öppenhetsfasen

¹⁵ Det är sju principer på framgångsrika faktorer för utvecklande diskussioner och utveckling i grupp

Det systematiska kvalitetsarbetet

Förskolechefen berättar och vi läser att det systematiska kvalitetsarbetets ledord är uppföljning utvärdering och utveckling. Frågorna Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi? Hur blev det? är frågor som ständigt ska föras på alla plan, i vardagen i form av samtal, aktiviteter, observationer och reflektioner. Frågorna ska föras på APT, pedagogiska möten, studiedagar och i ledningsgruppen. Som stöd i det systematiska kvalitetsarbete har de olika dokument som de kallar verktyg. Det kan vara kriterier och frågeställningar kring miljön, Kompletterande frågeställningar kring likabehandlingsplanen, Barnkonsekvensanalys-Checklista, Handlingsplan för att upptäcka barn/grupper i behov av särskilda insatser, Handlingsplan för uteverksamheten med mera.

Varje år genomförs en kundenkät och medarbetarenkät. Enkätsvaren analyseras av hela förskolan. Utifrån svaren får varje avdelning skriva nya likabehandlingsplaner och verksamhetsplaner. Förskolan har en systematik kring arbetet med utvecklingssamtal. De utgår från en grundmall och gör en slags tankekarta kring varje barn utifrån dokumentationer, reflektionsprotokoll från bland annat avdelningsmöten, konfliktbarometern samt en mall inför utvecklingssamtalet. I den ska pedagogerna beskriva förberedelser, Vad tog vi upp vid förra utvecklingssamtalet och tankar kring det. Vidare ska de skriva vilka utmaningar de erbjudit barnet samt observationer kring hur barnet arbetat med dem. De ska sedan skriva ner reflektioner kring vilka läroprocesser barnet är inne i. Vid utvecklingssamtalen visas dokumentationer med hjälp av lärplattan.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Förskolan satsar på kollegialt lärande genom de specialkompetenser som finns i kommunen och på den egna förskolan samt de två andra förskolorna som förskolechefen ansvarar för. Förskolechefen, pedagogistan¹⁶ och ateljéristan¹⁷ är regelbundet med på alla arbetslagens reflektionsmöten. Kollegialt lärande och kompetensutveckling sker även genom att erbjuda produktionsområdets Workshops inom olika områden. Ibland uppmuntras hela arbetslag att gå vissa utbildningar.

Pedagogerna ingår i olika nätverk. Nya lärdomar presenteras för kollegor på APT samt på avdelningsmöten. Förskolans pedagoger har gjort studiebesök på förskolan HallonEtt för att studera pedagogiska miljöer och i Södertälje på Remida¹⁸-dagar för att lära sig hur de utifrån sin kunskapsyn kan använda återvinningsmaterial på olika kreativa sätt. Matematiklyftet är också ett kompetensutvecklande arbetssätt som alla arbetslag deltar i tillsammans med handledare varannan vecka, detta arbetsmaterial kommer från skolverket och fokuserar på det kollegiala lärandet samt att fördjupa ämneskunskaperna i matematik hos både barn och pedagoger.

¹⁶ Verksamhetsutvecklare, mentor som handleder andra pedagoger

¹⁷ Pedagog vars roll är att utveckla miljö, material och uttryckssätt

¹⁸ Remidadagar ger exempel på hur man på Reggio Emiliens förskolor arbetar med återvinningsmaterial. Boken beskriver de första fyra Remida Day-dagarna, och den återvinning man arbetat med baserat på erfarenheter från Remida Creative Recycling Center. Boken beskriver med vackra illustrationer 16 evenemang utformade för att stödja den kreativa återvinningskulturen och för att främja ett etiskt tänkande gentemot att "kasta bort kulturen".

Pedagoger vi intervjuar säger att de får den kompetensutveckling de önskar och att de har pedagogisk handledning varje vecka.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Vi ser att samverkan sker mellan avdelningar såväl vid öppning och stängning som under dagen. Det finns en öppenhet för barnen att kunna gå mellan avdelningarna för att leka och arbeta.

Pedagoger berättar att, inför barnens övergång till förskoleklass inbjuds skolornas pedagoger till workshops för att ta del av den verksamhet barnen varit delaktiga i. Förskolans pedagoger besöker de olika skolorna som barnen ska börja på en gång under våren. Vid behov har de överlämnande samtal med den mottagande skolans pedagoger.

Bedömning i text

Förskolechefen har i hög grad kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet genom att vara en närvarande chef. Hon arbetar i hög utsträckning för att utveckla verksamheten tillsammans med sina medarbetare.

Förskolechefen tar ett stort ansvar tillsammans med sina medarbetare för att systematiskt och kontinuerligt utveckla verksamheten och har identifierat utvecklingsbehov som att följa upp, utvärdera och utveckla genom pedagogiska dokumentationer. Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i hög grad.

Kompetensutvecklingen är i hög grad kopplad till verksamhetens behov och det finns väl fungerande rutiner för kunskapsutbyte.

Samverkan inom verksamheten och övergångar till förskoleklass fungerar väl.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Vi har ingen observation att jämföra med.

REFERENSER

Läroplan för förskolan Lpfö 98 reviderad 2010
Våga Visa metodbok för observationer
Bedömningsmatris förskola, Våga Visa
Information från förskolans hemsidor
Verksamhetsplan för Brunna, Gröna Lund och Stamvägens förskolor 2014-2015
Hur arbetar vi utifrån målområdena i verksamhetsplanen?
Det pedagogiska året 2014-2015
Mötesåret 2014-2015
Kvalitetsdokument läsåret 2013-2014
Årsbokslut 2014
Förskolechefsuppdraget
Mål, värden och verktyg
Systematiskt kvalitetsarbete- uppföljning, utvärdering och utveckling
Handlingsplan för att upptäcka barn/grupper i behov av särskilt stöd
Barnkonsekvensanalys- checklista
Arbetsblad Utmaning till barnen/ Vad är vi pedagoger nyfikna på? Vad är det vi vill förstå?
Handlingsplan för uteverksamheten
Handlingsplan modersmål i förskolan
Kompletterande frågeställningar: Likabehandlingsarbetet
Matris - observation förskolans verksamhet hösten/vintern 2014
Workshop Kollegialt lärande och kompetensutveckling 2014/2015
Introduktionsmaterial för nya medarbetare
Välkommen till Brunna, Gröna Lund och Stamvägens förskolor

